

ВАСИЛЮ ІВАНОВИЧУ КОМЕНДАРЮ — 85 РОКІВ

2 березня 2011 р. виповнилося 85 років відомому геоботаніку й палкому природоохоронцю Карпатського регіону, заслуженому діячеві науки і техніки України, доктору біологічних наук, професору, професору кафедри ботаніки Ужгородського національного університету, науковому керівнику Міжвідомчої науково-дослідної лабораторії охорони природних екосистем УжНУ Василю Івановичу Комендарю.

Не будемо детально викладати біографію вченого, розповідати про здобутки і досягнення ювіляра — вони добре відомі широкому загалу за публікаціями у вітчизняній періодиці. У переддень ювілею Василя Івановича акцентуємо на деяких гранях його колоритної постаті. Згадаємо лише, що народився він у с. Буштині на Закарпатті, навчався в гімназіях у Празі та Хусті. Усе свідоме життя Василя Івановича пов'язане з Ужгородським університетом, де він здобув освіту і працює дотепер. 30 років В.І. Комендар очолював кафедру ботаніки, був деканом біологічного факультету. Викладацька, наукова, природоохоронна і просвітницька діяльність професора В.І. Комендаря тісно переплетені між собою. Вивчення гірської рослинності Українських Карпат завершилося створенням низки природоохоронних об'єктів, зокрема Карпатського біосферного заповідника і Національного природного парку «Зачарований край», а також практичним упровадженням запатентованої наукової розробки «Спосіб посилення захисних функцій гірських лісів для боротьби із селевими потоками і повенями в Карпатах» тощо. Запропонована вченим програма комплексного популяційного вивчення рідкісних видів рослин і сьогодні є методичною основою досліджень його численних учнів та колективу заснованої ним Міжвідомчої науково-дослідної лабораторії охорони природних екосистем УжНУ.

Професора В.І. Комендаря добре знає наукова ботанічна спільнота України, а також близького й далекого зарубіжжя. Не менш відома його притягальна постать серед широкого кола людей, котрі широко переймаються проблемами охорони природи. Знають Василя Івановича і посадовці владних кабінетів — поважають чи недолюблюють, але не можуть не зважати на його авторитет.

Василь Іванович Комендар — людина високоінтелігентна, галантна і надзвичайно приємна у спілкуванні. Він уважно вислуховує співбесідника, а свої думки щодо почутих суджень висловлює надзвичайно тактовно й виважено, схвалюючи їх чи не погоджуючись із ними. Своїм прикладом самовідданого служіння Природі, умінням захопити певною ідеєю, підтримати у практичних діях Василю Івановичу вдалося залучити до активної природоохоронної діяльності величезну кількість людей, причому не лише майбутніх студентів-біологів чи науковців.

Та в оцінках дій або бездіяльності, що таять загрозу довіллю загалом чи рослинному світу зокрема, В.І. Комендар може бути категоричним і навіть вельми різким. Органічне несприйняття несправедливості (як щодо об'єктів живої природи, так і в суспільних відносинах — колегіальних, службового підпорядкування, чиновницьких) — одна з визначальних рис яскравої особистості Василя Івановича. Він докладає максимум зусиль, аби усунути перепони і справедливість узяла верх. Одним із найвідоміших прикладів такої безкомпромісної боротьби є збереження від знищення рослинного покриву порівняно невеликої ділянки землі, відомої нині як «Долина нарцисів» — окраси та візитівки Закарпаття.

Далеко не завжди в такій боротьбі вдавалося вповні досягнути мети, і часто ми, колеги й учні В.І. Комендаря, бачили його не зовсім задоволеним отриманими результатами. Але він завжди був твердо переконаний, що несправедливість буде подолано, хоч і пізніше, ніж цього хотілося б. Василь Іванович часто повторює вислів, засвоєний іще з часів навчання у Празькій гімназії — «Правда перемагає!». Він у це свято вірить, своїм прикладом йому вдалося переконати в цьому багатьох людей, що також є однією з його величезних заслуг.

Вітаючи Василя Івановича з ювілеєм, співробітники кафедри ботаніки та Міжвідомчої науково-дослідної лабораторії охорони природних екосистем УжНУ, колеги й учні зичать йому міцного здоров'я і сил для активної наукової, педагогічної та природоохоронної діяльності, а також творчого натхнення!

Ad multos annos!

*В.І. САБАДОШ, Є.Й. АНДРИК,
І.В. БЕСЕГАНІЧ, М.В. ШЕВЕРА*